

TEMPESTAT DE VAGUES ABANS DE L'U DE MAIG

Un abril encès

Després de la gran vaga que sacsejà la societat sencera el desembre passat, la vida laboral als PPCC viu moments d'agitada tensió. Milers de treballadors es troben en conflicte pel seu conveni, i un rosari de vagues han estat convocades per l'abril. Enguany, la tardor arriba en primavera i els sindicats es preparen per a l'1 de maig.

I. L. Belda/E. Company/Joana Mas

D'ací al primer de maig tot serà una cadena de vagues incessants», diu Luis Espinosa, secretari general de la CEV, la patronal valenciana. «És la inèrcia del 14-D. Després d'aquella data els sindicats canviaren d'estratègia: de la negociació a la confrontació. No, no és veritat que aquesta siga la negociació col·lectiva habitual. Les centrals utilitzen enguany els convenis com a forma de pressió absolutament política», afegeix.

Contràriament al que marcava darrerament la pràctica sindical de costum, la guerra laboral d'enguany no fa eix en trencar el sostre de les pujades salarials. El 14 de gener, un mes després del dia que paralitzà l'estat, representants d'UGT i CCOO signaven a València un acord pel qual se situava «en primer lloc de la negociació la creació de llocs de treball i la disminució de la contractació precària».

La negociació arriba tard i amb el forn al màxim. Molts treballadors valencians tenen ja conveni —al butà, el tauler, la construcció, el plàstic, l'hoteleria o els grans magatzems, entre altres—, però la xifra d'implicats encara és mínima. El 31 de març de 1988, ja hi havia 308 convenis signats al País Valencià per a més de mig milió d'afectats. El 29 de març d'enguany tan sols una quarta part es trobaven en aquesta situació, amb a penes 32 convenis tancats.

Abril és encès. Tan sols a la primera setmana del mes, prop de 150.000 treballadors es mobilitzaren al País Valencià pels conflictes col·lectius i la falta d'enteniment amb els empresaris. Fins a final d'abril no s'esgotarà el gruix de la negociació i quasi mig milió d'assalariats valencians es veuran implicats en la tensió.

Al calendari de vagues ja promeses o sense data fixa figuren a més de les

grans societats com la Renfe, la Ford, Imepiel, Inespal o Transmediterrànea, sectors de gran potència sindical com el metall, la sabata o el tèxtil, al costat d'altres subsectors o estaments molt diversos: els metges i els ATS, les càrniques, la policia municipal, els inspectors d'Hisenda, els tècnics de manteniment d'Iberia, Telefònica, el vidre i la ceràmica... Tots d'acord a superar,

per abril, salaris mínims i aconseguir menys hores i més feina.

«¡Clar que és tracta de la negociació natural, normal!», exclama Antonio Montalbán, màxim responsable de les CCOO valencianes. «Tan sols és la continuació del 14-D respecte a les reivindicacions pròpies del mercat de treball, que ha de ser fix i no temporal. La verdadera continuïtat serà l'u de

La vaga del transport de mercaderies col·lapsa València.

maig». Les xifres de l'u de maig hauran de comparar-se amb les del 14-D», pronostica Montalbán. «Però no ens radicalitzaran» —adverteix.

Posar d'acord les centrals ha estat des de 1979 quasi un somni. «Aquesta era l'experiència —raona Montalbán—. Però el govern central i l'autonòmic, amb la seua política negativa, propiciaren l'acostament. Va empitjorar el mercat de treball i es van reduir les pensions just quan no estaven units. Del sindicalisme dur i poc gratificant estem passant a una etapa laboral quasi satisfactòria. Els convenis col·lectius milloren i, d'altra banda, els salaris comencen a créixer moderadament per damunt de la inflació».

Un 14-D permanent

La majoria de les vagues i les mobilitzacions d'aquest abril de batalles van nàixer del matrimoni CCOO-UGT. Una parella sindical que, després de

La demanda laboral

Augment salarial: 7% sobre el salari base i els plusos.

Clàusules de revisió salarial per a garantir el manteniment del poder adquisitiu.

Salari mínim: Catorze pagues anuals de 54.520 pessetes netes.

Jornada de treball: Rebuig de les hores extres. Conversió d'aquestes en ocupació. Reducció de la jornada en dues hores setmanals.

Per les 37 hores setmanals.

Contractació: Cobrir amb contractació indefinida els llocs de treball que són estables. Fer de plantilla automàticament els treballadors que porten tres anys a l'empresa com a eventuais.

Salut i higiene laboral: Realitzar «mapes de risc» a les empreses. Reduir la jornada laboral en els llocs d'alt risc.

Formació professional: Crèdits horaris retribuïts per formació professional i activitats sindicals.

molts anys de noviatge tempestuós, manté ara «molt bones relacions, encara que no idíl·liques, imposades per les circumstàncies», segons Antoni Ferrer, secretari d'ocupació d'UGT-PV. «Sí, en algunes coses està fent-se el canvi de la política econòmic-social reclamat el 14-D. Però els convenis no poden suplir res. Són dos escenaris ben diferents».

Abril és, de fet, un 14-D alentit. Les mesures preparades pel govern de Madrid sobre Seguretat Social, ajudes als desocupats o mínims pels pensionistes, no han pogut esmorteir, però, l'onada vaguista d'aquesta primavera. «Les actuals ofertes de l'executiu són el fruit arrancat el 14-D», opinava Antonio Montalbán. Recuenco, per la seua banda, deia: «no hi ha hagut tal gir social. El president concedeix, però no negocia, una part insignificant d'allò que es demanava en la vaga general».

Sens dubte, la vaga més dura fins ara ha estat la del transport de mercaderies. Vint-i-tres dies durà aquest conflicte a la demarcació de València, amb camions cremats, fum de pneumàtics, agressions i càrregues de la Policia que ocasionaren ferits. La victòria fou per als camioners que, a més d'un 7 per cent de pujada salarial i dos dies més de vacances, obtingueren un 30% més a les dietes internacionals i una contractació mínima no inferior als 180 dies.

Després del 14-D, la UGT assegura un augment de les seues files en un 25 per cent. Prop de 130.000 afiliats, doncs, al País Valencià. El sindicat socialista planifica ara una campanya per atraure noves fitxes.

Rafael Recuenco, secretari general, es mostra content. «Hem trencat l'estratègia de la CEOE, que marcava el 5% de límit salarial, amb convenis sempre superiors al 6,5 per cent, i hem introduït les clàusules de revisió salarial». L'1 de maig que es prepara «ha de ser multitudinari, d'acord amb l'esperit del 14 de desembre».

«Celebrem la unitat sindical i estem d'acord amb el fet de carregar l'accent en les qüestions socials i d'ocupació. No obstant això, està forçant-se molt la situació», observa Francesc Bartual, secretari d'Acció Sindical dels cenetistes valencians. Per a Bartual, «ara està fent-se el sindicalisme reivindicatiu i no pactista que sempre reclamava CNT. Els sindicats s'han situat finalment en el seu lloc».

¿Catalunya, realitat amagada?

Les vagues previstes i existents en aquest mes d'abril al Principat es pre-

Abril conflictiu al País Valencià

Sector	Nombre de treballadors afectats	Àmbit	Dies de vaga
Tèxtil	30.000	País Valencià	5 i 6
Ensenyament privat	14.000	País Valencià	4, 5, 11 i 18
Arts gràfiques	11.000	País Valencià	5, 6 i 7
Transport de mercaderies	7.000	València	Indef. Conveni signat
Metall	7.000	País Valencià	12, 19 i 20
Renfe	5.500	País Valencià	6 i 7
Telefònica	3.400	País Valencià	8, 10, 11 i 12
Vidre i ceràmica	3.000	País Valencià	10 i 17
Xapes i taulells	2.750	València	Sense data
Adobaments	2.000	País Valencià	4 i 6

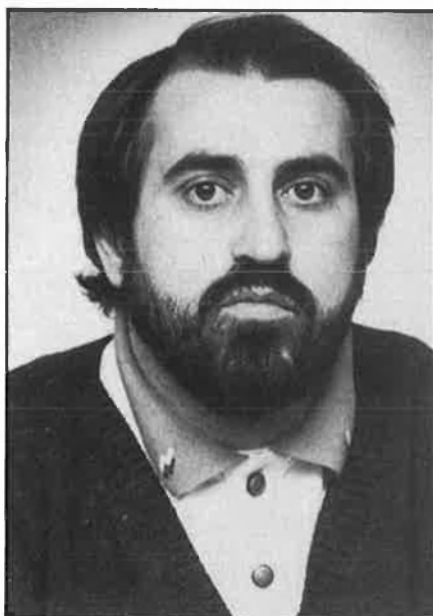
* Sense comptar la feina clandestina. FONT: CCOO-P.V.

Catalunya en vaga

Sector	Nombre de treballadors afectats	Convocatòria
Tèxtil	250.000	5 i 6
Arts gràfiques	40.000	5, 6 i 7
Ensenyament privat	12.000	11, 12, 25 i 26
Transport privat de viatgers	10.000	4, 5, 10, 11, 17 i 18
Renfe	6.000	6 i 7
Vidre i ceràmica	5.000	10, 17 i 18
Telefònica	5.500	11 i 18
Paradors Nacionals	300	15, 16, 22, 23, 29 i 30

Antonio Montalbán, CCOO i Rafael Recuenco, UGT: «Les xifres de l'1 de maig hauran de comparar-se amb el 14-D».

RAFA GIL

senten bastant conjuntades dins de l'espectre general de negociacions de convenis a nivell d'estat. Els distints sectors en conflicte, llevat de comptades excepcions, fan les jornades d'atur coordinades amb els col·lectius d'altres comunitats autònomes.

Els casos més evidents d'aquesta coordinació podrien ser els de Renfe i Telefònica, que coincideixen també en la demanda d'un increment salarial del 7 per cent. Això no obstant, hi ha diverses reivindicacions que els allunyen;

són, quant a Renfe, la reducció de jornada, perquè hi ha dos tipus d'horari laboral, de característiques complexes, que dificulten l'acord entre sindicats i patronal. Telefònica, per la seva banda, té de plataforma reivindicativa dels treballadors la creació de 5.000 llocs de treball fixos, i evitar la formació d'empreses subsidiàries de Telefònica, un exemple de la qual podria ser Sintel.

Emilio Cortabitarte, secretari general de la CNT a Catalunya, manifesta la seva oposició a les vagues de Tele-

fònica, ja que considera la mesura de pressió «insuficient per donar eficàcia i credibilitat», i critica també «el fort component polític que es deriva de la jornada del 14-D, a causa de la instrumentalització exercida pel PCE».

Quant a l'ensenyament privat, un altre sector en conflicte, els treballadors demanen un increment salarial superior al 7 per cent requerit per altres col·lectius, ja que hi ha la voluntat que aquests s'equiparin als seus companys de l'ensenyament públic. Menor és la petició d'augment de sou del sector d'arts gràfiques, que se situa en un 6,8 per cent.

En conflicte amb la patronal en un àmbit solament provincial hi ha el transport privat de viatgers. Dos punts de diferència, 5% d'oferta contra un 7% de demanda, separen el col·lectiu patronal de l'obrer, respectivament.

Josep Lluís Salido, director del departament laboral de Foment del Treball, opina que el fet que les vagues es facin en sectors que causen molèsties socials —Renfe, Telefònica, transport privat de viatgers— obeeix a la raó que «els sindicats han perdut la seva força i per això endeguen unes vagues que ocasionen un neguit en la població que no correspon a la realitat». Emilio Cortabitarte, de CNT, opina que «en alguns sectors la duresa de les negociacions intenta fer veure una altra cara d'allò que succeeix, com si UGT i CCOO volguessin donar una aparença de radicalitat de cara a l'1 de maig».

Massa coincidència de vagues

La hipòtesi de l'escalfament social de cara a l'1 de maig queda així reforçada. Justo Domínguez, secretari general d'UGT a Catalunya, és contrari a aquesta versió. «La concentració de vagues en el mes d'abril no té més importància —diu— que la d'una coincidència. S'ha de tenir present que els convenis en gran part finalitzen el 30 de desembre, que les plataformes reivindicatives es preparen durant els mesos de gener i de febrer, i que el març comencen les negociacions i, si s'escau, els conflictes. Aquest any, però, la Setmana Santa ha retardat una mica les negociacions i ha ajuntat en el mes d'abril la majoria de les vagues. No hi cap en absolut la possibilitat d'escalfar el pròxim 1 de maig».

En realitat, la proliferació de les vagues en el mes d'abril ha creat tota mena de suspicàcies respecte a aquesta «coincidència». «Sí, evidentment —explica Joaquim Campaña, vicepresident del PIMEC (Petita i Mitja-

Vaga de Renfe. Iberia i la Transmediterránea n'anuncien de noves.

na Empresa de Catalunya)—, això respon a l'èxit real de l'aturada del 14-D. Si no, la conflictivitat laboral coincident no s'explicaria. La raó és que els sindicats actuen amb la força moral que els prové d'aquella data».

El fet que Justo Domínguez vulgui desvincular les vagues laborals de qualsevol implicació política, no sembla que acabi de convèncer. El secretari d'UGT a Catalunya argumenta que «En el 14-D la vaga va fer-se per reivindicacions de sectors no productius, i ara les negociacions entren dins de l'àmbit merament productiu, centrant-se, en un principi, en el manteniment del poder adquisitiu del treballador».

Emilio Cortabitarte pensa, per la seva banda, que després del 14-D va crear-se una gran capitalització: «Per un costat, personal, la de Nicolás Redondo; i per l'altre, sindical, les d'UGT i CCOO. CCOO ofereixen el benefici polític a IC (Iniciativa per Catalunya), i UGT queda frenada per la seva confrontació amb el PSOE. Així, l'èxit del 14-D ha quedat reduït».

Jornada particular a les Illes

A finals del passat mes de març, les vies d'accés a Balears quedaren restringides per mar i aire a conseqüència de les jornades de vaga convocades pels treballadors de Transmediterránea i del Sindicato de Mantenimiento de Aeronaues (ASETMA). Les mesures de protesta adoptades pels treballadors, que triaren el període de Setmana Santa per a pressionar a la patronal, no ha solucionat fins ara el conflicte laboral. Per

tics de manteniment d'Iberia de l'aeroport de Son Sant Joan van decidir el passat dia 7 no secundar l'atur convocat per ASETMA en tot l'estat. El sindicat ha previst noves jornades de vaga els dies 13, 21 i 28.

Treballadors de Transmediterránea van assenyalar que durant els dies d'atur previs a Setmana Santa i en les dates clau de vacances, es van mantenir els serveis mínims, i que la vaga va tenir un seguiment ampli. Els sindicats sol·licitaren increments salarials entre el 7 i el 8%, i reivindicaren la millora de les condicions laborals.

Un portaveu del sindicat de tècnics de manteniment d'Iberia ha destacat que l'atur dels dies 20, 21, 22, 23, 27 i 28 de març va ser secundat pel 100% dels treballadors del destacament de l'aeroport de Palma, malgrat que es van respectar els serveis mínims, mesura amb què es va evitar el retard dels vols.

Diversos sectors turístics han lamentat que els conflictes laborals hagen generat a Balears pèrdues econòmiques que sobrepassen els 500 milions de pesetes, arran de la cancel·lació de viatges que tenien la destinació de les Illes Balears per Setmana Santa. Les vagues, en opinió d'entitats vinculades al sector turístic, han perjudicat també la imatge de Balears en el mercat turístic peninsular. □

La CNT manté una actitud crítica davant les vagues.